

SÁMIRÁÐÐI

SÁMI GIELLALÁVDEGODDI

DIEÐAHUS SÁMIID X KONFERÁNSII

1. Coakkimat

Sámi Giellalávdegoddi lea dán konferánsagaskkas doallan golbma čoakkima:

5.11.76 Guovdageainnus

28.10.77 Heatas

13.5.78 Kárašjogas

Giellalávdegoddi lea meannudan 21 válduášši, dábalažcat jukkojuvvon smávit áššiide.

Ole Henrik Magga lea leamašan oktasaš ovddasolmu. Dan Institutta Giella- ja Kulturossudat lea leamašan čálili nugo ovddasolmu.

Miellattut: Ole Henrik Magga, Kåre Urheim, Ella Holm Bull, Lars Håkon Sima, Nils Erik Spiik, Lajla Mattson, Helvi Kuorgan Tuomasuo, Matti Morottaja, Matti Sverloff, dása vel lassin persuvnnalaš varalattut.

2. Gielladikšunáššit

a. Čállinvuogit

Giellalávdegoddi lea gárvvistan oktasaš čállinvuogi davvisámegiela váras, nugo čájeha Ole Henrik Magga "Danehis Sámgáid" bokte. Giellalávdegoddi lea dokkehan dán čállinvuogi ja givvu dán konferánsas.

Giellalávdegoddi lea dokkehan Lulejasámegiela oktasaš čállinvuogi nugo čájeha Nils Erik Spiik girji "Lulesamisk Grammatik".

Giellalávdegoddi lea dokkehan oktasaš mádtasámegiela čállinvuogi nugo čájeha Knut Bergsland/Ella Holm Bull "Lohkede Saemien".

b. Sádnegirjjit ja grammatikat

Giellalávdegoddi lea čállan neavvagiid oapahuseiseváldiide sádnegirje- lágideami birra.

Giellalávdegoddi lea ovddidan Konrad Nielasen sádnegirjji ođdasis prentema "Institutt for Sammenlignende Kulturforskning" bokte. Girji prentejuvvo go rutadilli čielga.

Giellalávdegoddi lea bivdan prof. Knut Bergsland čállit grammatikagirjji mádtasámi vuodđuskuvlla váras. Girji lea dal barggu vuolde.

c. Norbmabargu

Giellalávdegoddi lea doallan čoakkima 12.5.78 Kárašjogas mediabargiiguin mediagiela birra. Lea oaivil doallat eanet dágkar čoakkimiid. Giellalávdegoddi lea lágideamen málle movt bistevas norbmabargu berresii dápa-huvvat.

Giellalávdegoddi lea doallan čoakkima 11.5.78 Kárašjogas matematika terminologia birra. Dát bargu jotkujuvvo.

Almmulaš eiseváldit leat dal buori muddui dokkehan sámeziel báikenamaid kártain j.n.v. Giellalávdegoddi lea čujuhan dárbbuid eiseváldiide.

3. Davviriikalaš oktasašbargu

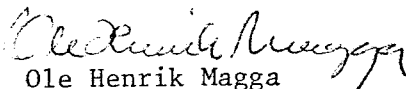
Sámi Giellalávdegoddi lea dokkehuvvon ollis mielláttun davviriikalaš giellaoktasašbargui. Čállii finai davviriikalaš giellalávdegodtiid oktasaš čoakkimiin Islandas 1976 ja Troandimis 1977. (Nordiske Språkmøter) Sámiráđđi ja Giellalávdegoddi leaba namuhan Samuli Aikio mielláttun davviriikalaš girjalašvuoda jorgaleami lávdegoddi. (Nordisk Nabospråklitteratur).

Ole Henrik Magga lea Giellalávdegodti bealis namuhuvvon mielláttun Davvigielaide Čállingodti stivrii (Nordisk Språksekretariat). Dát lea davviriikalaš organa mii boata jottui 1.7.78. Doaimmahusbáiki lea Oslo.

4. Státusáššit

Giellalávdegoddi lea ovddidan sámeziela lágalaš dásseárvvu davviriikalaš oktasašbarggu bokte. Lea ságastalluvvon Giellalávdegodti bealis Davviriikalaš Giellačoakkimiin Kobenhammanis 1976, Islandas 1977 ja Troandimis 1978. Giellalávdegodti ovddasolmmai lea ovddidan ášši namalažčat "Norsk Språkråd" jakkečoakkimis 1978 (ref. reive 6.4.78) ja Davvigielaide Čállingodti stivvras 16.2.78 (ref. beavdegirji dás 16.1. áššis) Ruovttugielaid Dutkanguovddaš Suomas bajida sámeziela státusa Suomas virgalažčat. (ref. GL beavdegirjji 5/78 a). Occijoga ja Guovdageainnu gielddat leaba prinsippalažčat mearridan dokkehit sámeziela hálldahusgiellan stuorit riikagielaide bálddas.

Guovdageainnus 7.6.78

Ole Henrik Magga

Alf Isak Keskitalo

SAAMELAISNEUVOSTO

SAAMEN KIELILAUTAKUNTA

TIEDOTUS SAAMELAISTEN 10:lle KONFERENSSILLE

1. Kokoukset

Saamen Kielilautakunta on konferenssien välisenä aikana pitänyt 3 kokousta:

05.11.-76 Kautokeinossa

28.10.-77 Hetassa

13.05.-78 Karasjoella

Kielilautakunta on käsitellyt 21 asiaa, jotka mahdollisesti on esitetty konferenssien esillä.

Kielilautakunta on ollut yhteydessä konferenssien kanssa.

Kielilautakunta on valinnut jäseniä konferenssien välisiksi kokouksiksi.

Jäsenet: Ole Henrik Magga, Kåre Urheim, Ella Holm Bull, Lars Hison Hama, Nils Erik Spilik, Laila Mattson, Henri Huoronen Routsamo, Matti Morottaja, Matti Sverloff, tähän vielä lisättyjä henkilökohdalliset varajäsenet.

2. Kirjoitustapa

a. Kirjoitustapa

Kielilautakunta on valmistanut yhteisen pohjois-saamen ortografian, kuten Ole Henrik Maggan "Oanehis Sámegeat Gappa":sta ilmenee.

Saamelaisneuvosto on hyväksynyt tämän ortografian ja asettaa sen konferenssin hyväksyttäväksi.

Kielilautakunta on hyväksynyt Luulajan saamenkielen yhteisen kirjoitustavan. Tämä kirjoitustapa käy selvälle Nils Erik Spilikin kirjasta "Lulesamisk Grammatik".

Kielilautakunta on hyväksynyt yhteisen etelänsaamenkielen kirjoitustavan. Kirjoitustapa on sama, jota Knut Bergsland-Ella Holm Bull ovat käyttäneet kirjassaan "Lohkede Saemien".

b. Sanakirjat ja kieliopit

Kielilautakunta on antanut suosituksia kouluviranomaisille sanakirjojen valmistamisesta.

Kielilautakunnalla on tarkoitus julkaista uusi painos Konrad Nielsenin sanakirjasta. Tämä tapahtuisi "Institutt for Sammenlignende Kulturforskning" kautta. Kirja painetaan kun rahoitus on selvitetty. Kielilautakunta on pyytänyt prof. Knut Bergslandia kirjoittamaan kielioppikirjan eteläsaamelaisista kouluista varten. Kirja on valmistumassa.

c. Normiasiat

Kielilautakunta on pitänyt kokouksen 12.05.-78 Norasioella media-työntekijöiden kanssa keskustellen mediankielestä. Tarkoitus on pitää enemmän samantapaisia kokouksia. Kielilautakunta on laatimassa mallia kuinka jatkuvan normityön tulisi tapahtua.

Kielilautakunta on pitänyt kokouksen 11.07.-78 Trondheimilla matematiikan terminologian alalla. Tämä kokous oli Norasioella.

Kielilautakunta on ollut kohtautuneen luodin kanssa. Se on ollut kohtautuneen luodin kanssa. Se on ollut kohtautuneen luodin kanssa. Se on ollut kohtautuneen luodin kanssa. Se on ollut kohtautuneen luodin kanssa.

2. Pohjoismaiden yhteistyö

Saamen kielilautakunta on hyväksytty jäseneksi pohjoismaiseen kieliyhteistyöhön. Sihteeri osallistui pohjoismaisten kielilautakuntien yhteiseen kokoukseen Islannissa 1976 ja Trondheimissa 1977. (Nordisk Sammenlignende Kulturforskning).

Saamelaiskäräjä ja kielilautakunta ovat nimittäneet Seppeli Aikola jäseneksi Pohjoismaisten Naapurikielten Kirjallisuuden lautakuntaan. (Nordisk Næbospåklitteratur).

Ole Henrik Magga on kielilautakunnan puolesta nimitetty jäseneksi pohjoisten kielten sihteeristön hallitukseen. (Nordisk Språksekretariat). Se on pohjoismainen elin, joka aloittaa toimintansa 01.07.-78. Toimipaikka on Oslo.

4. Statusasiat

Kielilautakunta on edistänyt saamenkielen tasa-arvoa pohjoismaisen yhteistyön avulla. Kielilautakunnan puolesta on pidetty puheita kieltä koskevissa kokouksissa Kööpenhaminassa 1976, Islannissa 1977 ja Trondheimissa 1978. Kielilautakunnan puheenjohtaja on käsitellyt asiaa "Norsk Språkråd" vuosikokouksessa 1978 (ref. kirje 6.4.78).

ja Pohjoisten kielten sihteeristön hallituksessa 16.2.1978
(ref.pöytäkirja 16.1.)

Suomessa kotimaisten kielten tutkimuskeskus toimii saamenkielen
aseman parantamiseksi. (pöytäkirja 5-78a). Utsjoen ja Kautokeinoon
kunnat ovat periaatteessa hyväksyneet saamenkielen hallintokie-
leksi nykyisten virallisten kielten rinnalle.

Kautokeinossa 07.06.-78

Ole Hannikainen

Alf Isak Keskitalo

MEDDELELSE TIL X SAMISK KONFERANSEN

1. Møtevirksomhet

Samisk Språknemnde har siden siste samekonferanse holdt tre møter:

05.11.76 i Kautokeino

28.10.77 i Hetta

13.05.78 i Karasjok

Språknemnda har behandlet 21 større saker, vanligvis inndelt i mindre saker.

Ole Henrik Magga har fungert som formann og som tidligere har språk- og kultur seksjon ved Nordisk Samisk Institutt vært sekretær for nemnden.

Medlemmer: Ole Henrik Magga, Kåre Urheia, Ella Arin Bull, Lars H:son Simma, Nils Eric Spiik, Lajla Mattsson, Helga Morgan Poulsen, Matti Morottaja, Matti Sverloff, med tillegg av personlige varamenn.

2. Språkvern

a. Ortografier

Språknemnda har utarbeidet felles nordsamisk ortografi; se "Oanehis Sámegiel Oappa" av Ole Henrik Magga. Den er godkjent av Nordisk Sameråd og til slutt skal den bli godkjent ved denne samekonferansen.

Språknemnda har godkjent felles lulesamisk ortografi; se "Lulesamisk Grammatik" av Nils Eric Spiik. 2

Språknemnda har videre godkjent felles sørsamisk ortografi; se "Lohkede Samien" ved Knut Bergsland/Elle Holm Bull.

b. Ordbøker og grammatikk

Skolemyndighetene har fått språknemndas syn på utgivelse av ordbøker. Språknemnda har foreslått for "Institutt for Sammenlignende Kulturforskning" å ny-trykke Konrad Nielsen's ordbok. Ordboken blir trykt så snart pengespørsmålet er i orden.

Språknemnda har bedt Knut Bergsland om å skrive sørsamisk grammatikk for grunnskolen. Grammatikken er nu under utarbeidelse.

c. Normeringsarbeid

Språknemnda har holdt media seminar i Karasjok 12.05.78 bl.a for de som er tilknyttet media virksomhet.

Nemnda ser det nødvendig å holde flere slike møter.

Hvordan normeringsarbeidet for fremtiden bør bli, er ett spørsmål som nemnda skal ta standpunkt til.

Språknemnda har holdt møte i Karasjok 11.05.78 om matematikk terminologi. Arbeidet fortsetter.

- Myndighetene har i stor grad godkjent samiske stedsnavn på kart etc. Språknemnda har gjort myndighetene oppmerksomme på nødvendigheten av dette.

3. Samnordisk samarbeid

Samisk Språknemnd er godkjent som medlem i nordisk språksamarbeid.

Sekretæren deltok på nordiske språkmøter i Island 1976 og i Trondheim 1977. Nordisk Sekretariat og Samisk Språknemnd har valgt Samuli Aikio som medlem i Samisk Læsespråklitteratur.

Til Nordisk Språksekretariatet har språknemnda utnevnt Ole Henrik Magga som styremedlem. Sekretariatet påbegynnes 01.07.78 og har sitt sete i Oslo.

4. Status

Ved samnordisk samarbeid har Språknemnda klart å fremme samisk språks status og nivå. Språknemnda har vært representert ved Nordiske Språkmøter i København 1977 og Island 1978.

Språknemndas formann har ved "Norsk Språkråd" årsmøte 1978 (ref. brev av 6.4.78) og i Nordisk Språksekretariatets styremøte 16.2.78 (ref. dettes protokoll sak 16.1) drøftet statusspørsmålet. Inhemsk Språkforskningscentral fremmer samisk språks status. (ref. SS protokoll 5/78 a). Utsjok og Kautokeino kommuner har prinsippielt vedtatt at samisk, i like stor grad som riksspråkene skal godkjennes som administrasjonsspråk.